

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 505/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Davidom Vöröšom, advokátom, Landererova 8, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/60/2021 z 5. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu v jej trestnej veci, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka žiada o odklad vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

II.

2. Proti sťažovateľke a dvom spoluobžalovaným bolo vedené trestné konanie pre skutok, ktorého sa mali dopustiť spoločným konaním tým, že umožnili vymáhanie predstieraného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty z fiktívnej antedatovanej zmluvy o sprostredkovaní, čím mohli spôsobiť [REDAKOVANÉ], škodu najmenej [REDAKOVANÉ] eur. Sťažovateľke bolo kladené za vinu, že ako konateľka [REDAKOVANÉ], a so spolupáchatelom [REDAKOVANÉ], konateľom [REDAKOVANÉ], v roku 2007 podpísali fiktívnu antedatovanú zmluvu o sprostredkovaní s dátumom 20. apríla 2004, predmetom ktorej bolo sprostredkovanie kúpy nehnuteľnosti. [REDAKOVANÉ] za sprostredkovateľa [REDAKOVANÉ], vyhotovil fiktívnu ponuku na kúpu nehnuteľnosti s dátumom 23. apríla 2004, na ktorú sťažovateľka za záujemcu [REDAKOVANÉ], reagovala fiktívnym písomným stanoviskom z 26. apríla 2004.

Tomu malo v priebehu roka 2007 predchádzať uzavretie fiktívnej antedatovanej zmluvy o sprostredkovaní s dátumom 16. apríla 2004 medzi [REDAKOVANÉ], ako sprostredkovateľom a [REDAKOVANÉ], ako záujemcom o predaji nehnuteľnosti. Zmluvu za [REDAKOVANÉ], uzavrel spolupáchateľ [REDAKOVANÉ], ktorý v roku 2007 už nebol oprávnený konať samostatne a od 28. septembra 2007 mu zanikla funkcia konateľa. Medzi [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], bola pre prípad neakceptovania sprostredkovanej ponuky na kúpu nehnuteľnosti dohodnutá zmluvná pokuta [REDAKOVANÉ] eur. [REDAKOVANÉ] mal na základe sťažovateľkinho záujmu o kúpu nehnuteľnosti vyhotoviť fiktívnu ponuku na uzatvorenie kúpnej zmluvy s dátumom 27. apríla 2004 adresovanú [REDAKOVANÉ], ktorú prevzal [REDAKOVANÉ] a odmietol ju. [REDAKOVANÉ] si 12. marca 2008 za [REDAKOVANÉ], uplatnil nárok na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty [REDAKOVANÉ] eur. Okresný súd na základe nepravdivých dokladov vydal platobný rozkaz, na podklade ktorého sa proti [REDAKOVANÉ], začala exekúcia.

3. Rozsudkom okresného súdu z 30. októbra 2015 bola sťažovateľka oslobodená spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala. [REDAKOVANÉ] bol uznaný za vinného z pokusu obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom a proti [REDAKOVANÉ] bolo trestné stíhanie zastavené. Krajský súd uznesením z 28. apríla 2016 zrušil rozsudok okresného súdu pre nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku. Okresný súd druhým rozsudkom uznal [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vinných zo zločinu marenia spravodlivosti spolupáchateľstvom a sťažovateľku spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala. Krajský súd uznesením z 23. novembra 2017 zamietol odvolanie prokurátora. Na dovolanie ministra spravodlivosti najvyšší súd rozsudkom z 30. septembra 2019 rozhodol, že pri zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku bol porušený zákon v prospech sťažovateľky a pri zistení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku bol porušený zákon v prospech [REDAKOVANÉ]. Najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu o zamietnutí odvolania prokurátora z 23. novembra 2017 a druhý rozsudok okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

4. Sťažovateľka bola rozsudkom okresného súdu z 8. apríla 2021 uznaná za vinnú z pokusu obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchateľstvom, za čo jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody päť rokov. Obžalovaní pre účely získania finančného profitu v podobe neodôvodnenej zmluvnej pokuty predstierali okolnosti, ktoré neboli v súlade so skutočným stavom, na základe čoho boli inštitúcie oprávnené rozhodovať o priznaní zmluvného nároku a jeho vymáhaní uvedené do omylu a mohli [REDAKOVANÉ], spôsobiť škodu veľkého rozsahu. Okresný súd odsúdenie sťažovateľky založil na pre neho bezpodmienečne záväzných záveroch najvyššieho súdu. Bolo nepochybné, že jedným zo základných predpokladov vzniku fiktívneho nároku na zmluvnú pokutu bolo uzavretie sprostredkovateľskej zmluvy medzi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], a sťažovateľkino kladné stanovisko k ponuke na kúpu nehnuteľnosti, v ktorom okrem iného požiadala o uzavretie kúpnej zmluvy s [REDAKOVANÉ]. Z toho považoval okresný súd za preukázané, že sťažovateľka mala vedomosť o vlastníctve nehnuteľnosti. Okresný súd konštatoval, že bolo preukázané, že sťažovateľka nekonala za [REDAKOVANÉ], v čase uvádzanom na písomnostiach a že v čase tvrdeného uzavretia sprostredkovateľských zmlúv [REDAKOVANÉ], nedisponovala dostatočným majetkom na kúpu nehnuteľnosti.

5. Podvodné konanie sťažovateľky spočívajúce v predstieranom záujme o kúpu nehnuteľnosti fingovanom tak, ako keby tieto skutočnosti nastali ešte v čase konateľského oprávnenia

██████████, vyplynulo nielen z dokumentov, zmlúv a stanovísk podpísaných sťažovateľkou, ale aj z jej výpovedí. Sťažovateľkou tvrdené skutočnosti boli dokazovaním preukázané ako nepravdivé, účelové a fiktívne tvrdené v jednoznačnom úmysle umožniť vznik nároku na zmluvnú pokutu voči ██████████, uplatňovanú v súdnom konaní. Aktívna účasť sťažovateľky na podvodnom konaní vyplynula aj z výpovedí ██████████ a svedka, spoločníka sťažovateľky ██████████. O nepriamom úmysle sťažovateľky svedčal znalecký posudok o stanovení hodnoty nehnuteľnosti z roku 2002, absencia požiadavky ██████████, na stanovenie hodnoty nehnuteľnosti, nekontaktovanie finančných inštitúcií s cieľom poskytnutia úveru na kúpu nehnuteľnosti. Sťažovateľka napriek výpovedi svedka ██████████, že nemala vedomosť o podvodnom konaní spoluobžalovaných, prispela svojím spolupôsobením k ich trestnej činnosti so zámerom spôsobiť škodu ██████████, hoci nebolo zrejmé, či sa chcela obohatiť spolu so spoluobžalovanými alebo sledovala svoj vlastný cieľ, nevylučuje to spoločný úmysel obžalovaných smerujúci k trestnej činnosti. Podvodné konanie obžalovaných smerovalo voči ██████████, ktorá mala byť uvedená do omylu tým, že v jej mene neoprávnene konal ██████████.

6. Proti odsudzujúcemu rozsudku podala sťažovateľka odvolanie. Sťažovateľka namietala, že v konaní nebola preukázaná vzájomná dohoda obžalovaných s úmyslom neoprávnene získať finančné prostriedky od ██████████. Poukazuje na to, že nemala žiadnu účasť a ani vedomosť o konaní spoluobžalovaných smerujúcom k uplatneniu a vymáhaniu zmluvnej pokuty voči ██████████. Skutkové závery okresného súdu, že elektronická komunikácia medzi ██████████, a ██████████, prebiehala v roku 2007, boli vyvrátené stanoviskom ██████████, ktorá potvrdila, že mailová schránka ██████████, bola plne funkčná a používaná už v roku 2004. Poukázala na to, že v konaní dokazovala, že celú záležitosť kúpy nehnuteľnosti zabezpečoval a obstarával jej spoločník ██████████. Namietala, že výsledky hospodárenia ██████████, a nepožiadanie o úver boli zohľadnené v jej neprospech, poukazujúc na iné možnosti financovania kúpy nehnuteľnosti. Okresnému súdu vytýka aj to, že svoje skutkové závery vyjadril len v celom rozsahu prevzatých právnych záveroch najvyššieho súdu. Sťažovateľkino odsúdenie je založené len na konštatovaní, že bez jej účasti by nemohlo dôjsť k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty podvodu. Vo vzťahu k sťažovateľke absentuje preukázanie subjektívnej a objektívnej stránky podvodu. Poukazuje na to, že spoločné konanie páchatel'ov spočíva v tom, že každý z nich môže uskutočniť celé konanie, čo je v jej trestnej veci vylúčené, keďže nepoznala spoluobžalovaných a ani vzťahy medzi ██████████, a ██████████. Sťažovateľka domnienky okresného súdu bez ďalšieho skopírované z rozsudku najvyššieho súdu považuje za nepodložené, nepravdivé a neopodstatnené.

7. Namietaným uznesením krajský súd zamietol odvolanie sťažovateľky. Krajský súd dospel k rovnakým vecným a právnym záverom ako okresný súd, ktorý v odvolaní napadnutom rozsudku náležite odôvodnil skutkové zistenia, ako aj právnu kvalifikáciu konania obžalovaných. K námietke sťažovateľky o neexistencii zavinenia uviedol, že sa stotožňuje s úvahami okresného súdu vychádzajúcimi z rozsudku najvyššieho súdu. Krajský súd do odôvodnenia namietaného uznesenia doslovne prevzal totožné závery okresného a najvyššieho súdu. Stotožnil sa s tým, že podvodné konanie sťažovateľky vyplynulo zo zmluvy o sprostredkovaní, písomného kladného stanoviska k ponuke na kúpu nehnuteľnosti a zopakoval nepriame dôkazy, ktoré preukazovali uzrokovanie

sťažovateľky s podvodným konaním. Okresný súd správne vyhodnotil tvrdenia [REDACTED] a [REDACTED], že zmluvy o sprostredkovaní a ostatné písomnosti boli vyhotovené v roku 2007, keď konštatoval ich účelovosť.

III.

8. Sťažovateľka namieta arbitrárnosť záverov všeobecných súdov v troch rovinách. Arbitrárnosť právnych záverov spočíva v zmätočnosti v otázke subjektu, ktorý bol konaním obžalovaných uvedený do omylu. Pred rozsudkom najvyššieho súdu súdy ustálili, že do omylu bol uvedený okresný súd a exekútor, ktorí však nie sú spôsobilí na uvedenie do omylu. Najvyšší súd, hoci konštatuje, že inštitúcie oprávnené rozhodovať o priznaní nároku a jeho vymáhaní boli uvedené do omylu, prijal záver, že do omylu bola uvedená [REDACTED]. V skutkovej vete absentuje údaj o subjekte, ktorý mal byť aj sťažovateľkiným konaním uvedený do omylu. Poukazuje na judikatúru, podľa ktorej predkladanie falošných dôkazov súdu nemožno kvalifikovať ako trestný čin podvodu. Sťažovateľka za svojvoľný považuje záver, že došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty podvodu, ak by mala byť do omylu uvedená [REDACTED]. Zo skutkových záverov je zrejmé, že konateľ [REDACTED], [REDACTED] nikdy nemal a ani nemohol byť uvedený do omylu a k obohateniu sa obžalovaných malo dôjsť v dôsledku výkonu exekúcie, a nie v dôsledku dobrovoľnej majetkovej dispozície osoby konajúcej v omyle.

9. Skutkové závery súdov sú svojvoľné najmä vo vzťahu k vedomosti sťažovateľky o konaní spoluobžalovaných v súvislosti s úmyslom získať finančné prostriedky od [REDACTED]. Len zo skutočnosti, že [REDACTED], nedisponovala dostatočným majetkom na kúpu nehnuteľnosti, bol vyvodený sťažovateľkin nepriamy úmysel. Táto skutočnosť však nesúvisí s tým, či sťažovateľka mala vedomosť o vzťahu medzi [REDACTED], a [REDACTED], o medzi nimi uzatvorenej sprostredkovateľskej zmluve a dojednanej zmluvnej pokute. Najvyššiemu súdu vytyka konštatovanie o jej vedomosti o úmysle spoluobžalovaných bez toho, aby uviedol, ktoré dôkazy to potvrdzovali, a vysporiadal sa s tými, ktoré toto tvrdenie vyvracali. Sťažovateľka poukazuje na svojvoľné konštatovanie najvyššieho súdu a na jeho zjavné rozpory s obsahom výpovedí.

10. Podľa sťažovateľky ani svojvoľné skutkové závery nepreukazujú existenciu jej nepriameho úmyslu, pričom samotný záver o jeho existencii nie je ani v jednom z rozhodnutí riadne odôvodnený. Jej nepriamy úmysel je odvodzovaný iba od účelového prispôsobenia skutkových okolností, ktoré neboli preukázané bez dôvodných pochybností. Sťažovateľka poukazuje na to, čo by muselo byť v konaní preukázané, aby jej mohol byť pričítaný nepriamy úmysel. Súdy odvodzovali nepriamy úmysel sťažovateľky s podvodným konaním iba z toho, že ňou podpísané dokumenty mali byť antedatované. Z vykonaných dôkazov však nevyplývalo uzrozenie sťažovateľky s podvodným konaním spoluobžalovaných, keďže nebolo preukázané, že mala vedomosť o vzájomných vzťahoch medzi [REDACTED], a [REDACTED], o existencii medzi nimi uzatvorenej sprostredkovateľskej zmluve, no najmä o dojednaní o zmluvnej pokute a jej výške. Sťažovateľka za svojvoľné považuje aj úvahy najvyššieho súdu, keď existenciu jej nepriameho úmyslu stotožnil s jej údajným nekonaním s odbornou starostlivosťou, keď si mala byť vedomá toho, že v prípade porušenia povinnosti zo sprostredkovateľskej zmluvy medzi [REDACTED], a [REDACTED] si môže poškodená zmluvná strana uplatniť nárok na náhradu škody podľa Obchodného zákonníka.

11. Sťažovateľka namieta aj dĺžku trestného konania a s tým spojený neprímeraný trest. Konanie od vznesenia obvinenia po jej právoplatné odsúdenie bolo vedené dlhšie ako trinásť a pol roka. Poukazuje na to, že hoci súd zohľadnil pri ukladaní trestu neprímeranú dĺžku trestného konania, obmedzil sa pri mimoriadnom znížení trestu na § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, a to na úkor práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na neprímeranú dĺžku trestného konania, celkové okolnosti prípadu, osobu sťažovateľky a následky konania sa päťročný nepodmienečný trest odňatia slobody mýňa akémukoľvek účelu trestu.

IV.

12. Na predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) bolo zistené, že ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a predbežne neboli zistené dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijatá na ďalšie konanie.

13. Sťažovateľkinmu návrhu na odklad vykonateľnosti namietaného uznesenia ústavný súd nevyhovел. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na návrh sťažovateľky odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia hrozila závažná ujma, a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom. Namietané meritórne uznesenie krajského súdu sa týka ochrany verejného záujmu. Účelom uplatnenia trestnej zodpovednosti je aj generálna prevencia a účinná ochrana spoločnosti. Keďže sťažovateľka je toho času právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, výkon jej uloženého trestu odňatia slobody zabezpečuje aj ochranu spoločnosti pred formami protiprávneho konania. Preto by bol v sťažovateľkinej veci odklad vykonateľnosti namietaného rozhodnutia, na podklade ktorého vykonáva trest odňatia slobody, v rozpore s verejným záujmom. Pre prípad, že ústavnej sťažnosti bude vyhovené a namietané uznesenie krajského súdu bude zrušené, bude mať sťažovateľka v závislosti od konečného rozhodnutia všeobecných súdov k dispozícii právne prostriedky, ktorými zákonodarca kompenzuje nezákonný výkon trestu odňatia slobody.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2022

Peter Straka
predseda senátu